

BORGINGSBESLUIT

Het bestuurscollege van HOGENT besluit dat

DE EDUCATIEVE BACHELOROPLEIDING IN HET LAGER ONDERWIJS

kwaliteitsvol onderwijs realiseert, dat zich op een internationaal en maatschappelijk relevant niveau bevindt.

Het bestuurscollege komt tot dit besluit op basis van een balansmoment uitgevoerd op 9 september 2022. Het statusrapport ter voorbereiding van dat balansmoment (interne publicatie) en het reflectieverslag over het balansmoment (interne en externe publicatie) maken integraal onderdeel uit van dit besluit.

HOGENT neemt dit besluit in toepassing van de Codex Hoger Onderwijs, in het bijzonder het artikel II.122, en op basis van haar regie voor de borging van de kwaliteit van haar opleidingen (BC/B/2017/ONDW/43520).

Gelet op de vastgestelde kwaliteitswaarborgen, de gemaakte afspraken en de geformuleerde aanbevelingen in het reflectieverslag:

- *wordt een borgingsbesluit toegekend tot en met het academiejaar 2027-2028;*
- *wordt na de kwaliteitsdialoog van september 2025 vanuit het opleidingscentrum Basisonderwijs bij het bestuurscollege verslag uitgebracht over de opvolging van de afspraken en de aanbevelingen zoals geformuleerd naar aanleiding van het balansmoment uitgevoerd op 9 september 2022.*

Paul Van Cauwenberge, voorzitter

Gent

16 december 2022

**HO
GENT**

**Educatieve
bachelor in het
kleuteronderwijs**

**Educatieve
bachelor in het
lager onderwijs.**

**Balansmoment
Reflectieverslag**

**HO
GENT**

Inhoud

Inleiding.....	2
1 De HOGENT-regie	3
1.1 Algemeen.....	3
1.2 Organisatiestructuur.....	4
1.3 Het balansmoment.....	4
2 De kwaliteit van de opleiding	5
2.1 Leerresultaten	5
2.2 Programma	7
2.3 Onderwijsgevenden.....	11
2.4 Voorzieningen en studiebegeleiding.....	13
2.5 Onderwijsleeromgeving.....	14
2.6 Beoordeling.....	16
2.7 Studieloopbaan	18
2.8 Publieke informatie.....	21
3 BIJLAGE 1: basisgegevens over de opleiding.....	22
4 BIJLAGE 2: samenstelling balansmoment.....	23

Inleiding

HOGENT borgt binnen een zesjaarlijkse cyclus de kwaliteit van haar opleidingen, dit aan de hand van een regie.

De regie is, op vraag van het bestuur, gericht op het realiseren en borgen van excellent onderwijs door de opleidingen. Om het doel van de regie na te streven werd een organisatiestructuur uitgetekend, bestaande uit overlegplatformen, beleidsinstrumenten, opleidings specifieke instrumenten en kwaliteitszorginstrumenten.

Voorliggend reflectieverslag vormt de uitkomst van het balansmoment binnen de regie, wat een dialoog is tussen de opleiding, het departementshoofd en een delegatie van het management van HOGENT over de kwaliteit van de opleiding. Het balansmoment vindt plaats op de overgang van de ene zesjaarlijkse kwaliteitscyclus naar de andere aan de hand van een statusrapport, geschreven door de dienst Kwaliteitsborging in samenwerking met VLUHR KZ.

Het reflectieverslag is opgebouwd volgens de kwaliteitskenmerken van een opleiding, zoals opgenomen in de Codex Hoger Onderwijs (artikel II.170/1) en het NVAO-beoordelingskader voor de instellingsreview (juli 2018).

Het reflectieverslag stelt per kwaliteitskenmerk de kwaliteitswaarborgen vast, geeft de afspraken van het balansmoment weer en omvat de adviezen van de balanscommissie. De afspraken en adviezen worden door de opleiding en het departement opgevolgd via het jaaractieplan van de opleiding en het convenant van het departement, dat periodiek met het bestuur wordt besproken.

Bij het reflectieverslag hoort een borgingsbesluit, waarbij het bestuur een uitspraak doet over de kwaliteit van de opleiding.

Paul Van Cauwenberge
Voorzitter

Koen Goethals
Algemeen directeur

1 De HOGENT-regie

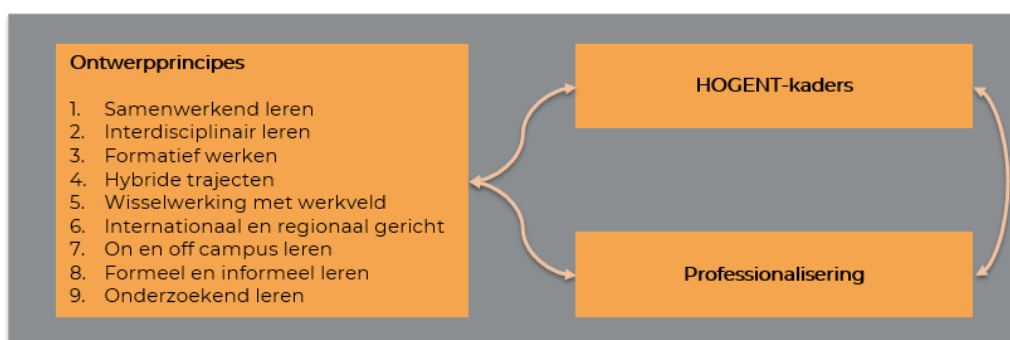
1.1 Algemeen

De HOGENT-regie voor de borging van de onderwijskwaliteit van de opleidingen is geënt op de strategische positionering van HOGENT, werkt aan de hand van een opdracht gesteld door een opdrachtgever en aangenomen door een opdrachtnemer.

Binnen de HOGENT-regie is het bestuur de opdrachtgever en zijn de departementen en de School of Arts, via hun opleidingen, evenals de centrale administratie, de opdrachtnemers.

Het voorwerp van de opdrachtgever-opdrachtnemer-relatie binnen de HOGENT-regie is het realiseren en borgen van excellent onderwijs. In de visie op onderwijs wordt het begrip excellent onderwijs geëxpliciteerd.

Het onderwijs aan HOGENT is...

De resultaten, die worden gemonitord en geëvalueerd, worden zichtbaar gesteld via een business intelligence en een digitaal portfolio van de opleidingen, die toegankelijk zijn voor geheel HOGENT. De evaluatie binnen de HOGENT-regie is in handen van het bestuur van HOGENT.

Het fundament van de HOGENT-regie is de PDCA-cyclus (plan – do – check – act) op opleidingsniveau, waardoor de regie zorgt voor proactiviteit, planmatig beslissen en het continu verbeteren van de opleidingskwaliteit.

De HOGENT-regie is in lijn met de European Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area (ESG) en de decretale kwaliteitskenmerken van een opleiding.

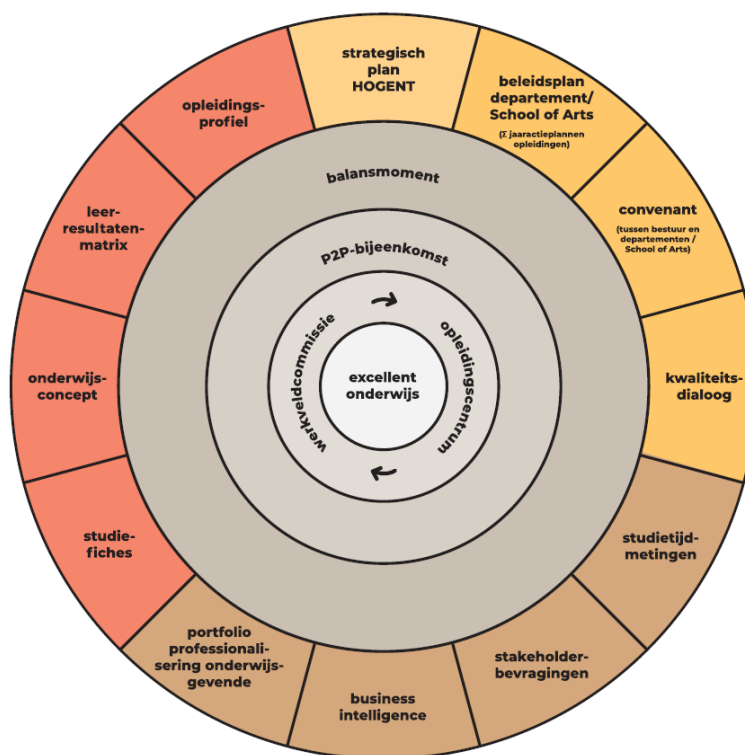
1.2 Organisatiestructuur

Om het doel van de HOGENT-regie - het realiseren en borgen van excellent onderwijs - na te streven is een organisatiestructuur uitgetekend, steunend op:

- het onderwijsproces, zijnde de ontwikkeling en voortgang van het onderwijs, zoals vormgegeven door de opleidingen;
- een actieve betrokkenheid van:
  - interne en externe stakeholders;
  - onafhankelijke externe *peers* en experts;
- de ondersteuning van het onderwijsproces door de centrale administratie.

De organisatiestructuur van de HOGENT-regie ziet er als volgt uit:

Onderwijsbeleid: realiseren en borgen van excellent onderwijs.

1.3 Het balansmoment

Het balansmoment is een dialoog tussen de opleiding, het departementshoofd en een delegatie van het management van HOGENT over de kwaliteitsaspecten van de opleiding en vindt plaats op de overgang van de ene zesjaarlijkse kwaliteitscyclus naar de andere. Tijdens dit balansmoment wordt aan de hand van de ESG en de kwaliteitskenmerken teruggeblikt op de behaalde resultaten, verbeteringsgericht gereflecteerd, aan ideeënvorming gedaan en vooruitgeblikt op de concrete toekomstplannen van de opleiding en van HOGENT met betrekking tot de opleiding.

2 De kwaliteit van de opleiding

2.1 Leerresultaten

De leerresultaten van de opleiding vormen een heldere en opleidingsspecifieke invulling van de internationale eisen met betrekking tot niveau, inhoud en oriëntatie
(Bron: NVAO, Kwaliteitszorgstelsel Vlaanderen 2019-2025, Beoordelingskader instellingsreview)

Voor het beoordelen van dit kwaliteitskenmerk is gekeken naar:

- de vertaling van de domeinspecifieke leerresultaten in opleidingsspecifieke leerresultaten en de afstemming van die leerresultaten op de onderwijsvisie van HOGENT;
- de aansluiting van de opleidingsspecifieke leerresultaten op de actuele eisen van het beroepenveld;
- de doorvertaling van de opleidingsspecifieke leerresultaten in doelstellingen op het niveau van de opleidingsonderdelen;
- de aanbevelingen van de visitatiecommissie kleuteronderwijs die plaatsvond in oktober 2013 en geformuleerd in het rapport van 8 september 2014 en de aanbevelingen van de visitatiecommissie kleuteronderwijs (verkorte procedure) die plaatsvond in december 2017 en geformuleerd in het rapport van 26 maart 2018;
- de aanbevelingen van de visitatiecommissie lager onderwijs die plaatsvond in november 2013 en geformuleerd in het rapport van 19 september 2014;
- de acties geformuleerd in het reflectieverslag van de P2P (*peer-to-peer*) kleuteronderwijs die plaatsvond in december 2020 met de educatieve bacheloropleiding in het kleuteronderwijs van Erasmushogeschool Brussel;
- de acties geformuleerd in het reflectieverslag van de P2P (*peer-to-peer*) lager onderwijs die plaatsvond in maart 2019 met de Bacheloropleiding leraar basisonderwijs en The bachelor of international education for Primary Schools van NHL Stenden Hogeschool (Nederland).

Voor dit kwaliteitskenmerk zijn onderstaande **kwaliteitswaarborgen** vastgesteld.

- Het opleidingsprofiel met inbegrip van de leerresultaten, sluit aan bij de onderwijsvisie van HOGENT.
- De opleidingen educatieve bachelor in het kleuteronderwijs en educatieve bachelor in het lager onderwijs formuleerden samen gemeenschappelijke opleidingsspecifieke leerresultaten (OLR) en deelleerresultaten. De OLR zijn enerzijds de doorvertaling van de visie en anderzijds een herclustering en een herformulering van de domeinspecifieke leerresultaten (DLR). De OLR dekken de DLR af, waardoor het leerresultatenkader van de opleidingen voldoet aan de eisen m.b.t. niveau zes van de Vlaamse Kwalificatiestructuur (VKS6) en aansluit bij de verwachtingen uit het werkveld en het vakgebied.
- De opleidingsspecifieke leerresultaten zijn voor beide opleidingen geclusterd in vijf leerlijnen. De visie van de opleidingen is via de leerlijnen vertaald naar het curriculum.
- De doelstellingen op het niveau van de opleidingsonderdelen zijn specifiek aan kleuteronderwijs of lager onderwijs. Dit geeft de nodige ruimte aan de opleidingen om elk hun eigenheid te behouden en om specifieke accenten te leggen die eigen zijn aan de opleidingen afzonderlijk.

- De opleiding in het kleuteronderwijs heeft een gemeenschappelijke taal ontwikkeld aangaande de eigenschappen van een goede kleuterleider en welke attitudes daarvoor belangrijk zijn om te garanderen dat alle betrokkenen (onderwijsgeevenden, studenten en werkveld) eenzelfde invulling geven aan de begrippen die in de opleiding veelvuldig gehanteerd worden.

Voor dit kwaliteitskenmerk worden onderstaande **afspraken** geformuleerd.

- De TOPTOC's (tabel opleidingsprogramma, tabel onderwijsconcept) van beide opleidingen zijn in ontwikkeling. De TOPTOC's zullen –zowel in de opleiding in het lager onderwijs als in de opleiding in het kleuteronderwijs– gebruikt worden als startpunt voor discussies in het team omtrent overlap van leerinhouden, de gekozen evaluatievormen, de gekozen werkvormen, enzovoort. De opleidingen zullen de TOPTOC jaarlijks actualiseren om de congruentie tussen de leerresultaten, de werkvormen en de evaluatievormen te bewaken en te borgen. De opleidingen zullen binnen twee academiejaren overstappen naar TOPTOC's in Power BI.
- De opleiding in het kleuteronderwijs zal de gemeenschappelijke taal aangaande de eigenschappen van een goede kleuterleider en welke attitudes daarvoor belangrijk zijn integreren in de verschillende opleidingsonderdelen en verduidelijken ten aanzien van de stagementoren.
- De opleidingen steunen op verschillende gemeenschappelijke opleidingsvisies. Zij zullen expliciteren hoe deze visies zich ten aanzien van elkaar verhouden en zullen de visies tot één coherent geheel verwerken met het oog op een duidelijke profilering en positionering van beide opleidingen.

Voor dit kwaliteitskenmerk worden geen **aanbevelingen** geformuleerd.

2.2 Programma

Het curriculum van de opleiding sluit aan bij de meest recente ontwikkelingen in het vakgebied, houdt rekening met de ontwikkelingen in het werkveld en is maatschappelijk relevant

(Bron: NVAO, Kwaliteitszorgstelsel Vlaanderen 2019-2025, Beoordelingskader instellingsreview)

Voor het beoordelen van dit kwaliteitskenmerk is gekeken naar:

- de toepassing van de HOGENT-procedure voor curriculumontwikkeling (PROC/AD/OND/010);
- implementatie van het taalbeleid van HOGENT (BC/B/2019/ONDW/83812);
- de vertaling van het onderwijsconcept en het opleidingsprofiel in het programma;
- de betrokkenheid van de studenten van de opleiding en de werkveldcommissie bij het vormgeven van het programma;
- de studeerbaarheid van het programma;
- de internationale dimensie van het programma;
- de verankering van de bachelorproef en de stage in het programma;
- de aanbevelingen van de visitatiecommissie kleuteronderwijs die plaatsvond in oktober 2013 en geformuleerd in het rapport van 8 september 2014 en de aanbevelingen van de visitatiecommissie kleuteronderwijs (verkorte procedure) die plaatsvond in december 2017 en geformuleerd in het rapport van 26 maart 2018;
- de aanbevelingen van de visitatiecommissie lager onderwijs die plaatsvond in november 2013 en geformuleerd in het rapport van 19 september 2014;
- de acties geformuleerd in het reflectieverslag van de P2P (*peer-to-peer*) kleuteronderwijs die plaatsvond in december 2020 met de educatieve bacheloropleiding in het kleuteronderwijs van Erasmushogeschool Brussel;
- de acties geformuleerd in het reflectieverslag van de P2P (*peer-to-peer*) lager onderwijs die plaatsvond in maart 2019 met de Bacheloropleiding leraar basisonderwijs en The bachelor of international education for Primary Schools van NHL Stenden Hogeschool (Nederland).

Voor dit kwaliteitskenmerk zijn onderstaande **kwaliteitswaarborgen** vastgesteld.

- Sinds de implementatie van het gemeenschappelijk curriculum in academiejaar 2015-2016 hebben de opleidingen educatieve bachelor in het kleuteronderwijs en educatieve bachelor in het lager onderwijs reeds tweemaal de HOGENT-procedure voor curriculumontwikkeling toegepast (PROC/AD/OND/010). De programmawijziging van 2017-2018 was o.a. nodig om het concept en de inhoud horende bij de leerlijn krachtig leren te consolideren, de zichtbaarheid van de leergebieden te verbeteren, het opleidingsonderdeel *leraar in wording* te optimaliseren en het werkplekleren duidelijker te profileren. Een bijkomende programmawijziging voor de opleiding in het lager onderwijs startte in academiejaar 2021-2022 en was o.a. nodig om de lacunes in de taalvaardigheid Frans van de studenten beter te remediëren.
- De curricula van de opleidingen in het kleuteronderwijs en in het lager onderwijs zijn vormgegeven vanuit de gemeenschappelijke (deel)leerresultaten en de vijf leerlijnen die hierop geënt zijn.
- De curricula van de opleidingen kleuteronderwijs en lager onderwijs hebben een sterke opbouw. De concrete invulling is afgestemd op de doelgroep (kleuter- of lager onderwijs) en dit zowel wat doelen als wat inhoud betreft.

- Voor enkele opleidingsonderdelen, gericht op het algemeen functioneren in de context van de basisschool, krijgen de studenten kleuter- en lager onderwijs samen les. Dit werkt verrijkend voor de studenten van beide opleidingen.
- De opleidingen communiceren de leerresultaten, de doelstellingen, de leerlijnen en de structuur van het curriculum transparant naar de studenten (in de les, via studiefiches, in de zelfontwikkelde syllabi en op de elektronische leeromgeving).
- De opleidingen realiseren een authentieke en constructieve leeromgeving, conform het onderwijsconcept. De praktijk –meer concreet stage en werkplekleren– speelt in elk modeltraject van beide opleidingen een belangrijke rol. Het werkplekleren en de stage bieden volop authentieke oefenkansen aan studenten.
  - ✓ De opleidingen bewaken dat de studenten doorheen de opleiding praktijkervaringen opdoen in elke graad in het geval van lager onderwijs en in elk kleuterjaar in het geval van kleuteronderwijs. Studenten kleuteronderwijs lopen daarnaast ook verplicht stage in het eerste leerjaar van het lager onderwijs.
  - ✓ In het eerste modeltraject zetten de opleidingen in op een sterke begeleiding van studenten bij de voorbereiding op de praktijk. Zowel in het werkplekleren als in de stage bouwen de opleidingen de mate van begeleiding doorheen de modeltrajecten gaandeweg af om de zelfregulering bij studenten stapsgewijs te vergroten.
  - ✓ De visie op de praktijk en de aanpak ervan is gemeenschappelijk, waardoor de opleidingen ook hier met verenigde krachten kunnen werken, en elkaar door kruisbestuiving kunnen inspireren.
- De bachelorproef zit verankerd in beide curricula en speelt in op een actuele onderzoeksvraag uit het werkveld.
- Wat taalbeleid betreft, hebben de opleidingen aandacht voor de taalontwikkeling van studenten om hun studie succesvol te doorlopen. Er is aandacht voor taalontwikkelen lesgeven, er zijn monitoraatsessies Nederlands en er zijn afspraken gemaakt rond de evaluatie van taal.
- Studenten die in een vooropleiding reeds een bachelor- en/of masterdiploma behaalden, kunnen zich inschrijven voor een verkort traject kleuteronderwijs of lager onderwijs (anderhalf tot twee jaar). Wie wil inschrijven voor een verkort traject in afstandsonderwijs heeft eerst een verplicht intakegesprek.
- De boterhammenlunches waarbij de studietrajectbegeleider en het opleidingshoofd informeel en vrijblijvend in gesprek gaan met studenten kleuter- en lager onderwijs over de opleidingen zijn een *good practice*.
- Wat internationalisering betreft, bieden de opleidingen mogelijkheden aan tot studie-uitwisseling en buitenlandse stage.
- De opleidingen educatieve bachelor in het kleuteronderwijs, educatieve bachelor in het lager onderwijs en educatieve bachelor in het secundair onderwijs hebben in academiejaar 2021-2022 de HOGENT-procedure voor curriculumontwikkeling doorlopen (PROC/AD/OND/010) om een internationaal Engelstalig semesterpakket (30 studiepunten) samen te stellen voor inkomende studenten. Ook bieden de lerarenopleidingen aan reguliere studenten een internationale keuzemodule aan uit het internationaal Engelstalig semesterpakket voor inkomende studenten om de internationale en interculturele competenties (ICOM's) van studenten die niet op buitenlandse uitwisseling of stage gaan @home te kunnen versterken.

Voor dit kwaliteitskenmerk worden onderstaande **afspraken** geformuleerd.

- De uitrol van het eerste modeltraject –na de curriculumwijziging van 2017-2018– werd opgevolgd via focusgroepsgesprekken met studenten. De uitrol van het tweede en derde modeltraject werd minder opgevolgd door de gevolgen van de coronapandemie. De opleidingen zullen ook werk maken van de evaluatie van het tweede en het derde modeltraject.
- De opleidingen zullen de TOPTOC gebruiken om meer samenhang en afstemming te creëren, zowel tussen de opleidingsonderdelen van elke opleiding als tussen de opleidingen in het kleuteronderwijs en in het lager onderwijs onderling.
- De studenten uit de reguliere en verkorte trajecten ervaren een hoge werkdruk en studiebelasting. De spreiding van taken wordt onder andere benoemd als een pijnpunt in de opleidingen. Om de werkdruk te verlagen zullen de opleidingen gerichte acties ondernemen:
  - ✓ De opleidingen zullen zorgen voor een betere spreiding van taken en groepswerken.
  - ✓ De opleidingen zullen keuzes maken met betrekking tot welke inhoud ze al dan niet in het programma opnemen.
  - ✓ De opleidingen zullen nagaan of het aantal studiepunten per opleidingsonderdeel in verhouding staat tot de studietijd die studenten aan dat opleidingsonderdeel spenderen.
- Naar aanleiding van de lage NPS-scores hebben de opleidingen in academiejaar 2020-2021 hun studenten, hun alumni en het werkveld bevroegd. De opleidingen hebben de analyse van de resultaten van deze bevestigingen meegenomen bij de opmaak van het jaaractieplan. Aangezien de responsgraad voor deze bevestigingen aan de lage kant was en aangezien de antwoorden van de respondenten niet eenduidig –en soms tegenstrijdig– waren, zullen de opleidingen verder onderzoek voeren naar wat mogelijke oorzaken zijn van de lage NPS-scores. Ook zullen de opleidingen monitoren welk effect hun acties (uit het jaaractieplan) hebben op de NPS-scores.
- Door de coronapandemie hebben de opleidingen afgelopen academiejaren geen werkveldcommissies meer georganiseerd. De opleidingen zullen de werkveldcommissie(s) –met een weloverwogen, vaste samenstelling en een jaarlijkse vergaderfrequentie– nieuw leven inblazen.
- De opleidingen zullen concreet invulling geven aan het krachtige concept ‘samen opleiden’ door duurzame partnerschappen te sluiten met het werkveld zodat het opleiden van studenten een gedeelde verantwoordelijkheid wordt voor de opleidingen en het werkveld.
- In academiejaar 2018-2019 beschikte ca. 12% van de afgestudeerden lager onderwijs en ca. 6% van de afgestudeerden kleuteronderwijs over een mobiel diploma. Tijdens de coronapandemie kenden deze percentages een terugval. De opleidingen zullen acties ondernemen om de internationale mogelijkheden breed te communiceren naar studenten en het aantal mobiele diploma’s te verhogen.

Voor dit kwaliteitskenmerk wordt onderstaande **aanbeveling** geformuleerd.

- Om studenten in het lager onderwijs zicht te geven op de overstap die leerlingen maken tussen lager onderwijs en secundair onderwijs, steunt de opleiding op een samenwerking met partners in het werkveld. Er is momenteel geen samenwerking met de educatieve bachelor in het secundair onderwijs aan HOGENT en de opleiding ervaart hier momenteel geen noden. De balanscommissie beveelt evenwel aan om te bekijken of er op dit vlak eventueel een minimale uitwisseling of samenwerking mogelijk is. Dit kan immers een meerwaarde zijn om naar studenten toe de overstap van lager onderwijs naar secundair onderwijs te illustreren.

2.3 Onderwijsgevenden

De voor de opleiding ingezette docenten bieden de studenten optimaal de mogelijkheid om de leerresultaten te behalen

(Bron: NVAO, Kwaliteitszorgstelsel Vlaanderen 2019-2025, Beoordelingskader instellingsreview)

Voor het beoordelen van dit kwaliteitskenmerk is gekeken naar:

- de kwantiteit van de onderwijsgevenden;
- de kwaliteit van de onderwijsgevenden;
- de werving van de onderwijsgevenden;
- de tewerkstelling van de onderwijsgevenden in het werkveld;
- de professionalisering van de onderwijsgevenden;
- de aanbevelingen van de visitatiecommissie kleuteronderwijs die plaatsvond in oktober 2013 en geformuleerd in het rapport van 8 september 2014 en de aanbevelingen van de visitatiecommissie kleuteronderwijs (verkorte procedure) die plaatsvond in december 2017 en geformuleerd in het rapport van 26 maart 2018;
- de aanbevelingen van de visitatiecommissie lager onderwijs die plaatsvond in november 2013 en geformuleerd in het rapport van 19 september 2014;
- de acties geformuleerd in het reflectieverslag van de P2P (*peer-to-peer*) kleuteronderwijs die plaatsvond in december 2020 met de educatieve bacheloropleiding in het kleuteronderwijs van Erasmushogeschool Brussel;
- de acties geformuleerd in het reflectieverslag van de P2P (*peer-to-peer*) lager onderwijs die plaatsvond in maart 2019 met de Bacheloropleiding leraar basisonderwijs en The bachelor of international education for Primary Schools van NHL Stenden Hogeschool (Nederland).

Voor dit kwaliteitskenmerk zijn onderstaande **kwaliteitswaarborgen** vastgesteld.

- De opleidingen beschikken over voldoende gekwalificeerd personeel om kwalitatief onderwijs te verzorgen.
- Het opleidingscentrum Basisonderwijs vertakt zich in een curriculumcommissie kleuteronderwijs en een team kleuteronderwijs enerzijds en een curriculumcommissie lager onderwijs en een team lager onderwijs anderzijds. De opleidingen hebben binnen deze structuur een duidelijke vergaderfrequentie vastgelegd met maandelijks teamoverleg (opleidingen afzonderlijk), tweemaandelijks overleg in de curriculumcommissie (opleidingen afzonderlijk) en enkele teamdagen (opleidingen samen). De samenwerking tussen beide opleidingen is een kracht en zorgt voor kruisbestuiving.
- In de praktijkwerkgroep –een gemeenschappelijke werkgroep voor beide opleidingen– overleggen onder andere de titularissen van de opleidingsonderdelen *stage*, de praktijkcoördinator en het opleidingshoofd over de opzet en de aanpak van de stages en het werkplekieren. De praktijkwerkgroep zorgt ervoor dat collega's eensgezind dezelfde richting uitgaan en bewaakt de afstemming binnen de praktijklijn van de opleidingen.
- Nieuwe onderwijsgevenden worden wegwijs gemaakt door het opleidingshoofd (met ondersteuning van de teamcoördinatoren) en kunnen met vragen terecht bij het opleidingshoofd, de teamcoördinatoren en de collega's.
- Het opleidingshoofd stuurt wekelijks een nieuwsbrief, met onder andere input vanuit het opleidingsbureau, om tegemoet te komen aan de vraag van het team naar transparante communicatie.

- De onderwijsgeevenden professionaliseren op regelmatige basis.
- De opleidingen participeren via hun onderwijsgeevenden in onderzoeksprojecten. Zij nemen de onderzoeksresultaten mee in hun lessen.

Voor dit kwaliteitskenmerk worden onderstaande **afspraken** geformuleerd.

- De opleidingen zijn nog zoekende met betrekking tot het werken binnen de nieuwe HOGENT-organisatiestructuur. Het is bijvoorbeeld nog onduidelijk hoe de opleidingen concreet invulling zullen geven aan het teamoverleg, de curriculumcommissie en de rollen/taken van het opleidingshoofd, de coördinatoren van de curriculumcommissie en de teamcoördinatoren. De opleidingen zullen hieromtrent beslissingen nemen en de werking in de nieuwe structuren blijvend monitoren en bijsturen waar nodig.
- De opleidingen ervaren een versnippering in het team omdat een aantal onderwijsgeevenden slechts een klein aanstellingspercentage heeft. Om alle onderwijsgeevenden te betrekken bij de werking van de opleidingen zullen de opleidingen:
  - ✓ de teamleden die niet verbonden zijn aan het opleidingscentrum telkens uitnodigen voor het teamoverleg;
  - ✓ vasthouden aan de afgesproken vergaderfrequentie.
- De opleidingen streven ernaar om voldoende onderwijsgeevenden aan te werven die actief zijn in het werkveld, maar geven aan dat dit tot nu toe weinig het geval is.
  - ✓ De opleidingen zullen meer onderwijsgeevenden uit het werkveld aantrekken.
  - ✓ De opleidingen zullen hun onderwijsgeevenden stimuleren om in het kader van professionalisering praktijkervaring op te doen in het basisonderwijs.
- Een nieuwe visie op professionalisering staat in de startblokken. De opleidingen zullen hun visie op professionalisering concreet vormgeven en omzetten naar de praktijk.

Voor dit kwaliteitskenmerk worden onderstaande **aanbevelingen** geformuleerd.

- De balanscommissie beveelt de opleidingen aan om in te zetten op eenheid binnen het opleidingscentrum en de vruchten te plukken van deze samenwerking.
- De balanscommissie beveelt de opleidingen aan om sterker in te zetten op kennisdeling en op de wisselwerking tussen onderwijs en onderzoek.

2.4 Voorzieningen en studiebegeleiding

De opleiding biedt studenten adequate en gemakkelijk toegankelijke voorzieningen en studiebegeleiding

(Bron: NVAO, Kwaliteitszorgstelsel Vlaanderen 2019-2025, Beoordelingskader instellingsreview)

Voor het beoordelen van dit kwaliteitskenmerk is gekeken naar:

- het onthaal van de studenten;
- de materiële voorzieningen om het programma te realiseren;
- de studiebegeleiding;
- de trajectbegeleiding;
- de aanbevelingen van de visitatiecommissie kleuteronderwijs die plaatsvond in oktober 2013 en geformuleerd in het rapport van 8 september 2014 en de aanbevelingen van de visitatiecommissie kleuteronderwijs (verkorte procedure) die plaatsvond in december 2017 en geformuleerd in het rapport van 26 maart 2018;
- de aanbevelingen van de visitatiecommissie lager onderwijs die plaatsvond in november 2013 en geformuleerd in het rapport van 19 september 2014;
- de acties geformuleerd in het reflectieverslag van de P2P (*peer-to-peer*) kleuteronderwijs die plaatsvond in december 2020 met de educatieve bacheloropleiding in het kleuteronderwijs van Erasmushogeschool Brussel;
- de acties geformuleerd in het reflectieverslag van de P2P (*peer-to-peer*) lager onderwijs die plaatsvond in maart 2019 met de Bacheloropleiding leraar basisonderwijs en The bachelor of international education for Primary Schools van NHL Stenden Hogeschool (Nederland).

Voor dit kwaliteitskenmerk zijn onderstaande **kwaliteitswaarborgen** vastgesteld.

- De opleidingen in het kleuter- en in het lager onderwijs zetten via het *persoonlijk ontwikkelingsplan* (POP) in op de startcompetenties van de studenten. Het POP is opgezet als tool voor de studenten om zelfkritisch en zelfsturend met de eigen werkpunten aan de slag te gaan.
- De opleidingen hanteren een cesuur (twaalf op twintig) voor het onderdeel 'basiskennis' van de opleidingsonderdelen *krachtig leren*.
- De infrastructuur waarop de opleidingen een beroep kunnen doen is aangepast aan de noden van de studenten en de opleidingen. Het open leercentrum en de bibliotheek zijn goed uitgerust, net als de leergang waar een leerlab, een modelkleuterklas en een gymklas aanwezig zijn.

Voor dit kwaliteitskenmerk wordt onderstaande **afspraken** geformuleerd.

- Voor het POP geldt een inspanningsverbintenis, geen resultaatsverbintenis. De opleidingen zullen, rekening houdende met het opzet van een POP, hun POP in de breedte herbekijken en de resultaatsgerichte remediëring in het POP incorporeren.

Voor dit kwaliteitskenmerk wordt onderstaande **aanbeveling** geformuleerd.

- Hoewel de opleiding beschikt over een goed begeleidingsaanbod blijkt de gemiddelde score op de algemene vraag aan studenten 'Wat vind je van de begeleiding?' voor beide opleidingen lager te liggen dan de HOGENT-benchmark. De balanscommissie beveelt de opleidingen aan om te onderzoeken welke noden de studenten nog ervaren op dit vlak.

2.5 Onderwijsleeromgeving

De onderwijs-leeromgeving stimuleert de studenten om een actieve rol te spelen in het leerproces en draagt bij tot een vlotte studievoortgang

(Bron: NVAO, Kwaliteitszorgstelsel Vlaanderen 2019-2025, Beoordelingskader instellingsreview)

Voor het beoordelen van dit kwaliteitskenmerk is gekeken naar:

- de authenticiteit van de leeromgeving;
- het evenwicht tussen theorie en praktijk;
- de werkvormen: het evenwicht tussen hoorcolleges en activerende werkvormen;
- de leermaterialen;
- de aanbevelingen van de visitatiecommissie kleuteronderwijs die plaatsvond in oktober 2013 en geformuleerd in het rapport van 8 september 2014 en de aanbevelingen van de visitatiecommissie kleuteronderwijs (verkorte procedure) die plaatsvond in december 2017 en geformuleerd in het rapport van 26 maart 2018;
- de aanbevelingen van de visitatiecommissie lager onderwijs die plaatsvond in november 2013 en geformuleerd in het rapport van 19 september 2014;
- de acties geformuleerd in het reflectieverslag van de P2P (*peer-to-peer*) kleuteronderwijs die plaatsvond in december 2020 met de educatieve bacheloropleiding in het kleuteronderwijs van Erasmushogeschool Brussel;
- de acties geformuleerd in het reflectieverslag van de P2P (*peer-to-peer*) lager onderwijs die plaatsvond in maart 2019 met de Bacheloropleiding leraar basisonderwijs en The bachelor of international education for Primary Schools van NHL Stenden Hogeschool (Nederland).

Voor dit kwaliteitskenmerk zijn onderstaande **kwaliteitswaarborgen** vastgesteld.

- De opleidingen creëren een authentieke leeromgeving door de sterke verankering van stage en werkplekklaren in elk modeltraject (zie 'kwaliteitsborgen' onder kwaliteitskenmerk 2). De studenten ervaren het veelvuldige contact met de praktijk – en de wijze waarop het is vormgegeven – als een troef van de opleiding.
- De werkvormen binnen de opleidingen zijn divers en zijn geënt op de doelstellingen van de verschillende opleidingsonderdelen: activerende hoorcolleges, oefensessies, opdrachten, demonstraties, werkplekklaren, stage, peer teaching, excursies en lezingen.
- Het studiemateriaal is divers en de kwaliteit van de leermaterialen wordt bewaakt door samenwerking van de onderwijsgevendenden en screening op basis van checklijsten.
- De inrichting van de modelkleuterklas is een *good practice* waarmee de opleiding kleuteronderwijs extra oefenkansen creëert voor studenten in een veilige, krachtige leeromgeving.

Voor dit kwaliteitskenmerk worden onderstaande **afspraken** geformuleerd.

- Uit gesprekken met en bevragingen van studenten blijkt dat de praktijkgerichtheid van enkele theoretische opleidingsonderdelen voor verbetering vatbaar is. De opleiding zal nagaan in welke opleidingsonderdelen de theorie praktijkgerichter ingevuld kan en mag worden.
- De gemiddelde score op de algemene vraag aan studenten 'Wat vind je van de werkvormen?' ligt voor beide opleidingen lager dan de HOGENT-benchmark. De hoge studiebelasting bij studenten speelt hierbij een rol volgens de opleiding. De opleidingen zullen de TOPTOC's gebruiken om een betere afstemming te realiseren

in het programma wat de gekozen werkvormen betreft (zie 'afspraken' onder kwaliteitskenmerk 1). Ook zullen de opleidingen acties ondernemen om taken en groepswerken beter te spreiden (zie 'afspraken' onder kwaliteitskenmerk 2) en om competenties nog meer op de werkvloer aan te leren.

- De gemiddelde score op de algemene vraag aan studenten 'Wat vind je van het leermateriaal?' ligt voor beide opleidingen lager dan de HOGENT-benchmark. De kostprijs van het studiemateriaal blijkt (te) hoog voor de studenten en niet alle aangekochte handboeken worden frequent gebruikt. De opleidingen zullen actie ondernemen om de prijs waar mogelijk te drukken.
- De software achter de stage is volgens de opleidingen aan vernieuwing toe. De opleidingen zullen hun zoektocht naar een nieuwe, werkbare tool voortzetten.
- De opleidingen zullen een MOOL-concept uitwerken ter versterking van de huidige afspraken rond online lesgeven.

Voor dit kwaliteitskenmerk worden onderstaande **aanbevelingen** geformuleerd.

- De balanscommissie beveelt de opleidingen aan om afspraken te maken omtrent het gebruik van de elektronische leeromgeving.
- De balanscommissie beveelt de opleidingen aan om de inrichting van het afstandsonderwijs verder op te volgen, aangezien zij-instromers sommige leerpaden als te complex ervaren.

2.6 Beoordeling

De beoordeling van studenten weerspiegelt het leerproces en concretiseert de beoogde leerresultaten

(Bron: NVAO, Kwaliteitszorgstelsel Vlaanderen 2019-2025, Beoordelingskader instellingsreview)

Voor het beoordelen van dit kwaliteitskenmerk is gekeken naar:

- de toepassing van het evaluatiebeleid van HOGENT (BC/B/2017/ONDW/56392);
- de afstemming van de evaluatievormen op de gehanteerde werkvormen en de beoogde leerresultaten;
- de toepassing van *peerreview* in het kader van evaluatie: opmaken van examenvragen, *rubrics*, verbeter sleutels, ...
- de aanbevelingen van de visitatiecommissie kleuteronderwijs die plaatsvond in oktober 2013 en geformuleerd in het rapport van 8 september 2014 en de aanbevelingen van de visitatiecommissie kleuteronderwijs (verkorte procedure) die plaatsvond in december 2017 en geformuleerd in het rapport van 26 maart 2018;
- de aanbevelingen van de visitatiecommissie lager onderwijs die plaatsvond in november 2013 en geformuleerd in het rapport van 19 september 2014;
- de acties geformuleerd in het reflectieverslag van de P2P (*peer-to-peer*) kleuteronderwijs die plaatsvond in december 2020 met de educatieve bacheloropleiding in het kleuteronderwijs van Erasmushogeschool Brussel;
- de acties geformuleerd in het reflectieverslag van de P2P (*peer-to-peer*) lager onderwijs die plaatsvond in maart 2019 met de Bacheloropleiding leraar basisonderwijs en The bachelor of international education for Primary Schools van NHL Stenden Hogeschool (Nederland).

Voor dit kwaliteitskenmerk zijn onderstaande **kwaliteitswaarborgen** vastgesteld.

- Het toetsbeleid van de opleidingen loopt parallel met het HOGENT-evaluatiebeleid.
- Voor de evaluatie van de geïntegreerde opleidingsonderdelen is het meer-paar-ogen-principe aanwezig.
- De evaluatievormen binnen de opleidingen zijn divers en gekozen op basis van de doelstellingen: schriftelijke examens, mondelinge examens, geïntegreerde evaluatie (zoals stage en werkplekieren), vaardigheidstesten, papers, portfolio en presentaties. De coördinatoren van de curriculumcommissies behouden het overzicht op de gebruikte evaluatievormen.
- Voor de evaluatie van de stages en de bachelorproef maken de opleidingen gebruik van stage-evaluatiekaarten, die op regelmatige basis bijgewerkt worden. Zowel bij de beoordeling van de stages als bij de bachelorproef betrekken de opleidingen externen, respectievelijk de stagementoren en de externe lezers uit het werkveld.

Voor dit kwaliteitskenmerk worden onderstaande **afspraken** geformuleerd.

- Voor de coronapandemie gebeurde de kwaliteitsbewaking van evaluatie aan de hand van *peerreview*. De opleidingen zullen de systematische *peerreview* van het evaluatiemateriaal reactiveren.
- De opleiding in het lager onderwijs hanteert in het tweede modeltraject bij heel wat opleidingsonderdelen groepswork als evaluatievorm. De studenten ervaren hierdoor een hoge werkbelasting. De opleiding lager onderwijs zal de werkdruk in de opleiding verlagen door onder meer het aandeel groepswork te beperken.

- In de evaluatie van het *persoonlijk ontwikkelingsplan* (POP) ligt de focus op de attitudes van de studenten en de inspanningen die ze in het kader van het POP geleverd hebben. De opleidingen zullen zich ertoe verbinden om ook de resultaten van de door studenten geleverde inspanningen te evalueren.

Voor dit kwaliteitskenmerk worden geen **aanbevelingen** geformuleerd.

2.7 Studieloopbaan

De opleiding verstrekt volledige en gemakkelijk leesbare informatie over alle fasen van de studieloopbaan

(Bron: NVAO, Kwaliteitszorgstelsel Vlaanderen 2019-2025, Beoordelingskader instellingsreview)

Voor het beoordelen van dit kwaliteitskenmerk is gekeken naar:

- het instroomprofiel van de opleiding;
- de studievoortgang van de studenten;
- de uitstroom van de studenten naar het werkveld en vervolgopleidingen;
- de aanbevelingen van de visitatiecommissie kleuteronderwijs die plaatsvond in oktober 2013 en geformuleerd in het rapport van 8 september 2014 en de aanbevelingen van de visitatiecommissie kleuteronderwijs (verkorte procedure) die plaatsvond in december 2017 en geformuleerd in het rapport van 26 maart 2018;
- de aanbevelingen van de visitatiecommissie lager onderwijs die plaatsvond in november 2013 en geformuleerd in het rapport van 19 september 2014;
- de acties geformuleerd in het reflectieverslag van de P2P (*peer-to-peer*) kleuteronderwijs die plaatsvond in december 2020 met de educatieve bacheloropleiding in het kleuteronderwijs van Erasmushogeschool Brussel;
- de acties geformuleerd in het reflectieverslag van de P2P (*peer-to-peer*) lager onderwijs die plaatsvond in maart 2019 met de Bacheloropleiding leraar basisonderwijs en The bachelor of international education for Primary Schools van NHL Stenden Hogeschool (Nederland).

Voor dit kwaliteitskenmerk zijn onderstaande **kwaliteitswaarborgen** vastgesteld.

- De opleidingen beschikken over een divers aanbod van instrumenten om studiekeuzers te informeren over de verschillende fasen van de studieloopbaan.
- De sociale mediaplanner is een goed initiatief om de activiteiten in de opleidingen kenbaar te maken binnen het team, zodat de verantwoordelijke teamleden de activiteit nadien in de belangstelling kunnen plaatsen op de open Facebookpagina van de opleiding in kwestie.
- De opleidingen analyseren en bespreken de kerncijfers en de resultaten van bevragingen en ondernemen acties ter remediëring.
- De opleidingen hebben elk een aparte Facebookgroep voor de alumni en organiseerden in academiejaar 2020-2021 een alumnibevraging.
- Jaarlijks organiseren de opleidingen een werkvelddag voor stagementoren en stagescholen, waar vaak ook alumni aanwezig zijn.

Voor dit kwaliteitskenmerk wordt onderstaande **afpraak** geformuleerd.

- De alumni gaven in de bevraging aan de leerresultaten 'de leraar als partner van externen' en 'de leraar als lid van de onderwijsgemeenschap' onvoldoende verworven te hebben. De opleidingen zullen de genoemde leerresultaten meer expliciteren in de opleidingen, zodat de studenten beter begrijpen wat de leerresultaten betekenen. Op die manier zullen de studenten zich ook op dit vlak startklaar voelen.

Voor dit kwaliteitskenmerk wordt onderstaande **aanbeveling** geformuleerd.

- De opleidingen kennen beide een vertraagde doorstroom en een groot aandeel ongekwalificeerde uitstroom (in vergelijking met de HOGENT-benchmark). De opleidingen stellen daarnaast vast dat meer studenten hun stages uitstellen. De balanscommissie beveelt de opleidingen aan om samen met de studietrajectbegeleiders na te gaan hoe ze de doorstroom in de opleidingen kunnen verbeteren.

Kerncijfers m.b.t. instroom, doorstroom en uitstroom van studenten

Bacheloropleiding in het kleuteronderwijs:

- ✓ Instroom
  - ✓ Het aantal inschrijvingen in het academiejaar 2021-2022 bedraagt 109.
  - ✓ De vooropleiding in het secundair onderwijs is voornamelijk technisch secundair onderwijs (61,5%), 17,9% heeft een vooropleiding algemeen secundair onderwijs en 15,4% beroepssecundair onderwijs .
  - ✓ Het aantal niet-generatiestudenten neemt af.
- ✓ Doorstroom
  - ✓ Het studierendement of de verhouding tussen het aantal opgenomen en verworven studiepunten: gezien over een periode van vier academiejaren lag het studierendement van de opleiding 10% lager dan het HOGENT-resultaat. Het studierendement van niet-generatiestudenten (instroom eerstejaars) ligt hoger dan dat van generatiestudenten, wat gelijklopend is met het resultaat van HOGENT.
  - ✓ In het academiejaar 2020-2021 behaalde slechts 12,5% van de generatiestudenten een studierendement van 100% tegenover 33,9% voor de HOGENT-benchmark.
- ✓ Uitstroom
  - ✓ Wat betreft de ongekwalificeerde uitstroom (studiestakers zonder diploma) ligt de uitval na de eerste inschrijving in de opleiding voor de academiejaren 2018-2019, 2019-2020 en 2020-2021 hoger dan het HOGENT-resultaat (51,7% versus 34,7% voor het academiejaar 2020-2021). Dat beeld zet zich door na de tweede inschrijving in de opleiding met 34,1% versus 13,8% voor het academiejaar 2020-2021. Na een derde inschrijving in de opleiding bedraagt de uitval 10% (academiejaar 2020-2021) versus 7% voor het HOGENT-resultaat. Na een vierde inschrijving ligt in academiejaar 2020-2021 de uitval in de opleiding opnieuw significant hoger dan het HOGENT-resultaat met 14,3% versus 6,8%
  - ✓ De gemiddelde duur tot het behalen van het diploma van de opleiding bedraagt voor de studenten die als generatiestudent begonnen zijn 3,7 jaar (academiejaar 2020-2021). Dit is op één uitzondering na de afgelopen zeven academiejaren ongeveer gelijklopend aan het resultaat van HOGENT.

Bacheloropleiding in het lager onderwijs:

- ✓ Instroom
  - ✓ Het aantal inschrijvingen in het academiejaar 2021-2022 bedraagt 212.

- ✓ De vooropleiding in het secundair onderwijs is voornamelijk technisch secundair onderwijs (47,7%), 46,6% heeft een vooropleiding algemeen secundair onderwijs en 4,5% komt uit het beroepssecundair onderwijs.
- ✓ Het aantal niet-generatiestudenten neemt af.
- ✓ Doorstroom
  - ✓ Het studierendement of de verhouding tussen het aantal opgenomen en verworven studiepunten: gezien over een periode van vier academiejaren lag het studierendement van de opleiding op een uitzondering na iets lager dan het HOGENT-resultaat. Het studierendement van niet-generatiestudenten (instroom eerstejaars) ligt hoger dan dat van generatiestudenten, wat gelijklopend is met het resultaat van HOGENT.
  - ✓ In het academiejaar 2020-2021 behaalde slechts 19,6% van de generatiestudenten een studierendement van 100% tegenover 33,9% voor de HOGENT-benchmark.
- ✓ Uitstroom
  - ✓ Wat betreft de ongekwalficeerde uitstroom (studiestakers zonder diploma) ligt de uitval na de eerste inschrijving in de opleiding voor de academiejaren 2018-2019, 2019-2020 en 2020-2021 hoger dan het HOGENT-resultaat (40,3% versus 34,7% voor het academiejaar 2020-2021). Dat beeld zet zich door na de tweede inschrijving in de opleiding (18,8% versus 13,8% voor het academiejaar 2020-2021). Ook na een derde inschrijving in de opleiding is dit het geval (academiejaar 2020-2021) met 18,8% versus 7% voor het HOGENT-resultaat. Na een vierde inschrijving ligt in academiejaar 2020-2021 de uitval in de opleiding opnieuw hoger dan het HOGENT-resultaat met 18,8% versus 6,8%.
  - ✓ De gemiddelde duur tot het behalen van het diploma van de opleiding bedraagt voor de studenten die als generatiestudent begonnen zijn 4 jaar (academiejaar 2020-2021). Dit is op één uitzondering na de afgelopen zeven academiejaren altijd hoger dan het resultaat van HOGENT.

2.8 Publieke informatie

Informatie over de kwaliteit van de opleiding is publiek toegankelijk
(Bron: NVAO, Kwaliteitszorgstelsel Vlaanderen 2019-2025, Beoordelingskader instellingsreview)

De opleiding communiceert zowel intern als extern over haar kwaliteit.

Intern gebeurt dat via het Hnet:

<https://hogent.sharepoint.com/sites/OpleidingsportfoliOLerarenopleiding/SitePages/Kleuteronderwijs.aspx>

<https://hogent.sharepoint.com/sites/OpleidingsportfoliOLerarenopleiding/SitePages/lageronderwijs.aspx>

Extern gebeurt dat via de website:

<https://www.hogent.be/opleidingen/bachelors/onderwijs-kleuteronderwijs/>

<https://www.hogent.be/opleidingen/bachelors/onderwijs-lager-onderwijs/>

<https://www.hogent.be/dit-is-hogent/beleid/>

3 BIJLAGE 1: basisgegevens over de opleiding

Graad, kwalificatie en specificatie van de graad

- ✓ Educatieve bachelor in het kleuteronderwijs
- ✓ Educatieve bachelor in het lager onderwijs

Kengetallen

- ✓ <https://data-onderwijs.vlaanderen.be/opleiding-in-cijfers/fiche.aspx?OPL=22645&OV=2765&s=103663> (kleuteronderwijs)
- ✓ <https://data-onderwijs.vlaanderen.be/opleiding-in-cijfers/fiche.aspx?OPL=22565&OV=2783&s=103663> (lager onderwijs)

Afstudeerrichtingen

- ✓ Binnen de opleidingen worden geen afstudeerrichtingen aangeboden

Vestiging(en)

- ✓ De opleidingen worden aangeboden op de vestigingsplaats Gent

Onderwijstaal

- ✓ De onderwijstaal gebruikt in de opleidingen: Nederlands

Studieomvang

- ✓ Het aantal studiepunten dat aan elk van de opleidingen wordt toegekend: 180

Studiegebied

- ✓ Het studiegebied waarin de opleidingen worden aangeboden: Onderwijs

Titels voor houders van de graad van de opleiding

- ✓ Bachelor

Domeinspecifieke en leerresultaten

- ✓ De domeinspecifieke leerresultaten werden door de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) gevalideerd op 22/07/2019.
- ✓ https://app.akov.be/pls/pakov/f?p=VLAAMSE_KWALIFICATIESTRUCTUUR:OND_ERWIJSKWALIFICATIE::::P1030_OK_DOSSIER_ID:1465 (kleuteronderwijs)
- ✓ https://app.akov.be/pls/pakov/f?p=VLAAMSE_KWALIFICATIESTRUCTUUR:OND_ERWIJSKWALIFICATIE::::P1030_OK_DOSSIER_ID:1464 (lager onderwijs)

Opleidingsspecifieke leerresultaten

- ✓ De opleidingen hebben de domeinspecifieke leerresultaten vertaald in opleidingsspecifieke leerresultaten (OLR). De 11 opleidingsspecifieke leerresultaten zijn ondergebracht in 5 leerlijnen en opgedeeld in deelleerresultaten en bijbehorende doelstellingen.
- ✓ <https://www.hogent.be/opleidingen/bachelors/onderwijs-kleuteronderwijs/>
<https://www.hogent.be/opleidingen/bachelors/onderwijs-lager-onderwijs/>

4 BIJLAGE 2: samenstelling balansmoment

Het balansmoment vond plaats op vrijdag 9 september 2022 op campus Ledeganck.

Delegatie van de opleiding

- Lincy Van Twembeke: departementshoofd Lerarenopleiding
- Bram De Rycke: opleidingshoofd Basisonderwijs
- Karen De Smet: coördinator van de curriculumcommissie kleuteronderwijs en teamcoördinator kleuteronderwijs
- Lien Labee: coördinator van de curriculumcommissie lager onderwijs
- Noemie Slaats: teamcoördinator lager onderwijs
- Annelies Driessens: lector
- Helena Vanhuysse: lector
- Anne-Sophie Seghers: stafmedewerker Onderwijsontwikkeling

Delegatie van het management

- Koen Goethals: algemeen directeur
- Robin Stevens: directeur Onderwijsaangelegenheden
- Marc D'havé: diensthoofd Kwaliteitsborging

Verslaggevers

- Stefanie Van der Jeugt: beleidsadviseur kwaliteitszorg VLUHR
- Marjan Marchand: stafmedewerker Kwaliteitsborging